

příhlášku, podati exekuční návrh proti opatrovníku pozůstalosti a, není-li zřízen, žádati za zřízení dočasného zástupce pozůstalosti buď u soudu pozůstalostního neb u soudu povolujícího exekuci. Došlo-li již k právnímu nástupnictví universální sukcesi po zůstaviteli dlužníku, může vymáhající věřitel vésti exekuci, předlože listiny veřejné nebo veřejně ověřené (§ 9 ex. ř.) o tomto právním nástupnictví.

(Rozh. ze dne 22. září 1928, R I 677/28.)

Návrh vymáhajícího věřitele, by byl zřízen dočasný zástupce pozůstalosti dlužníka, proti němuž byla vedena exekuce na movitost, s o u d p r v é s t o l i c e zamítl, r e k u r s n í s o u d návrhu vyhověl. D ů v o d y: Soud první stolice odůvodňuje své zamítavé usnesení poukazem na to, že exekuce byla povolena po úmrtí povinné strany, takže tu není podmínky § 34 ex. ř. Toto ustanovení upravuje výkon exekuce, zemřel-li dlužník po povolení exekuce. Tu lze, byla-li podána dědická přihláška nebo byl-li zřízen opatrovník pozůstalosti, exekuci vykonati nebo v ní pokračovati přímo na pozůstalé jmění bez nového povolení exekuce. Jinak, nebyla-li dědická přihláška podána nebo nebyl-li pozůstalosti zřízen opatrovník, musí vymáhající věřitel navrhnouti zřízení dočasného zástupce pozůstalosti. V případě, že dlužník zemře po vzniku exekučního titulu před povolením exekuce, může vymáhající věřitel, aniž by vyčkával podání dědické přihlášky, podati exekuční návrh proti opatrovníku pozůstalosti a, není-li zřízen, žádati za zřízení dočasného zástupce pozůstalosti buď u soudu pozůstalostního neb u soudu exekuci povolujícího. Došlo-li již k právnímu nástupnictví universální sukcesi po zůstaviteli dlužníku, může vymáhající strana a to jediné v tomto posledním případě vésti exekuci, předložit listiny veřejné neb veřejně ověřené po rozumu § 9 ex. ř. o tomto právním nástupnictví. V projednávaném případě byla exekuce povolena usnesením ze dne 11. ledna 1928. Z výkonu exekuce sešlo, ježto se zjistilo, že dlužník již dne 26. července 1927 zemřel. Nebyl proto správným postup soudu prvního, jenž návrh vymáhající strany na zřízení dočasného zástupce pozůstalosti dlužníka zamítl, ježto se v den návrhu k dlužníkově pozůstalosti nikdo za dědice nepřihlásil. Bylo proto stížnosti do zamítavého usnesení soudu první stolice vyhověti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu, poukázav k důvodům napadeného usnesení.

Čís. 8327.

Osmihodinná pracovní doba (zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n.).

Prodlužoval-li zaměstnavatel svémocně osmihodinovou dobu pracovní, ručí zaměstnancům podle předpisů občanského zákona za škodu, která by jim tím vzešla. Odměnu šoféra za práci přes čas lze paušalo-

lovati v ten způsob, že bude za práci přes čas odměňován ujednanými příspěvky (dietami).

(Rozh. ze dne 22. září 1928, Rv I 246/28.)

Žaloba zaměstnance (šoféra) proti zaměstnavateli o zaplacení odměny za práci přes čas byla zamítnuta soudy všech tří stolic. Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Podle § 1 zákona ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n. jest pravidlem, že v podnicích tam naznačených nesmí skutečná doba pracovní trvati déle než 8 hodin denně nebo 48 hodin týdně. Z tohoto pravidla stanoví zákon v §§ 6 a 7 výjimky v tom směru, že za podmínek tam uvedených připouští sice prodloužení doby pracovní, zároveň však nařizuje, že za všechny práce, pokud přesahují pravidelnou dobu pracovní, musí se platiti zvláště. Další výjimky stanoví zákon v § 12, kde připouští prodloužení normální doby pracovní bez zvláštní úplaty. V souzeném případě nejde o žádný z výjimečných případů §§ 6, 7 a 12 a nastupuje tudíž pravidlo § 1. Podle toho nebyl žalovaný oprávněn, by svémocně prodlužoval osmihodinovou dobu pracovní, a učiniv tak, mohl by býti za to činěn zodpovědným podle § 13 zákona čís. 91/18 sb. z. a n. a ručil by podle předpisů občanského zákona i za škodu, která by tím jeho zaměstnancům byla způsobena. Nebylo by tedy na místě, poukazovati na výjimečné předpisy § 6 (3) a § 7 (4) zákona čís. 91/18 sb. z. a n., jichž nelze v souzeném případě použiti, ale bylo na žalobci, by ve sporu uvedl a prokázal, že mu nedovoleným činem žalovaného byla způsobena škoda. Ta by tu byla, kdyby se žalobci za práce přes osmihodinovou dobu pracovní nebylo dostalo úplaty. V tomto směru jest přihlédnouti ke skutkovým zjištěním prvního soudu, která převzal i soud odvolací, o podmínkách, za jakých byl žalobce do služeb žalovaného přijat. Podle těchto zjištění bylo mezi stranami v listopadu 1926 ujednáno, že žalobce dostane měsíčně 600 Kč počátečního služného, když pojedje ven že dostane dietu a na čas že nesmí hledět. Žalobce skutečně dostával 600 Kč platu měsíčně (mimo byt) a, když byl na delší cestě přes 8 hodin, dostával 10 Kč diety, a když byl přes noc mimo domov, 15 Kč nocležného jako ostatní šoféři žalovaného. Šoféři žalovaného nebyli placeni za hodiny přes čas, žalovaný odpíral tak činiti, ale poskytoval šoférům, když byli mimo domov na delší cestě trvajících přes 8 hodin 10 Kč diety a byli-li mimo domov přes noc, 15 Kč nocležného. Těmto skutkovým zjištěním nelze zajisté rozuměti jinak, než že žalovaný nechtěl práci přes čas odměňovati podle počtu hodin normální dobu pracovní převyšujících, že však jim náhradou za to dával úhrnkový příspěvek 10 Kč po případě 15 Kč. Tak vykládá věc i znalec, podle jehož posudku diety zahrnují v sobě i práci přes čas a neplatí se (šoférům) za tuto práci zvláště, ježto není možno šoféra při jeho práci kontrolovati.

Jak z předchozích skutkových zjištění zřejmo, shodovala se vůle obou smluvních stran v tom, že žalobce bude za práce přes čas odměňován ujednanými příspěvky po 10 Kč, pokud se týče po 15 Kč denně a byla tudíž tato odměna podle srovnalé vůle obou stran paušalována. Ježto žalobce ani netvrdí, že mu smlouvou zaručené příspěvky nebyly řádně vyplaceny, nelze mluvit ani o tom, že žalobce byl nedovoleným činem žalovaného nějak poškozen, když se mu za »práci přes čas« dostalo smluvené mzdy úhrnkové, a je tedy zažalovaný nárok bezdůvodný. K tomu budiž doloženo, že, pokud zákon sám nestanoví výjimky — jako na příklad v § 21 zákona ze dne 12. prosince 1919, čís. 29 sb. z. a n. z roku 1920 — je stranám ponecháno na vůli, by se dohodly o výši mzdy a o způsobu, jak se má platit. Nelze tedy ze zákona dovodit, že paušalování mzdy za práci přes čas je nicotné, zvláště když ani zákon čís. 91/18 sb. z. a n. takového paušalování nezakazuje.

Čís. 8328.

Ručení dráhy (zákon ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák.).

Jede-li vlak (část jeho) hlavní dráhy a na kolejích, po nichž se má jízda státi, jest osoba při dopravě nezaměstnaná, jde o příhodu v dopravě ve smyslu § 1 zák. o ruč. žel.

(Rozh. ze dne 22. září 1928, R II 225/28.)

Bedřich P., železniční zaměstnanec, byl přeložen a stěhoval své svršky v nákladním vagonu, jež sám doprovázel. Ve stanici Š. byl Bedřich P., vystoupivší z vagonu, přejet a usmrcen vagony posunovanými po vedlejší koleji. Žalobní nárok dcery Bedřicha P-a proti československému eráru na náhradu škody neuznal procesní soud první stolice důvodem po právu. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a uložil prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, znovu rozhodl. Důvody: Odvolací soud vychází z jiného právního názoru než první soudce a vidí příhodu v dopravě v tom, že se Bedřich P. ocitl v době posunu na koleji VII. zakázané pro přístup osobám tam nezaměstnaným. Neboť příhodou v dopravě podle § 1 zák. čís. 27/1869 ř. zák. jest událost, která se odchyluje od normálního, obvyklého způsobu nebo průběhu provozování dopravy, je způsobitou člověka zranití neb usmrtití a nastala mimo osobu poškozeného neb usmrceného. Nemusí tedy záležeti výhradně v přestoupení předpisů dopravních. Nesporným jest, že se Bedřich P nějakým způsobem dostal na kolej VII. a že ho odražené vozy tam přejely a usmrtily. Není pravidelným způsobem dopravy, by na místech nezaměstnaným zakázaných prodlévali lidé nepovolání, nýbrž je to příhodou a překážkou nahodile a nepravidelně se přiházející. Není pochyby, že zdržování se na takových místech je pro osoby při dopravě nezaměstnané spojeno s nebezpečím zranění a usmrcení. Nesporně je konečně, že smrt P-ova nastala tím, že byl přejet odraženými vozy.